

در پی اقدام فضایی اخیر ایران شکل گرفت

جنجال ماهواره‌های

رئیس‌جمهور ایران، علی خامنه‌ای، در جریان دیدار با رهبران کشورهای اروپایی و آمریکایی در واشینگتن، ۲۲ مارس ۲۰۲۳

برنامه‌های موشکی این کشور بوده‌اند، اما ایران همواره تاکید داشته دراین باره فقط حاضر به گفت‌وگو در جهت رفع نگرانی است و برنامه‌های دفاعی خود را رها نمی‌کند.

آلمان، بریتانیا و فرانسه: نقض ۲۲۳۱ است

مقامات سه کشور اروپایی اضاکننده برجام، در اظهاراتی جداگانه به موضوع‌گیری مشترک پرداختند. وزارت امور خارجه آلمان با انتشار بیانیه‌ای در توئیتر با ابراز نگرانی از پرتاب این ماهواره ادعا کرد: «موضع ما مشخص است؛ برنامه موشکی [ایران] تأثیر ثبات‌زایی بر منطقه داشته و همچنین از نظر منافع امنیتی اروپایی ما غیرقابل قبول است». وزارت خارجه فرانسه نیز در بیانیه‌ای پرتاب یک ماهواره نظامی توسط ایران را خلاف قطع‌نامه ۲۲۳۱ دانست و آن را شدیداً محکوم کرد. در این بیانیه اعلام شده است:

«ما [این پرتاب ماهواره نظامی] را محکوم می‌کنیم. فناوری استفاده‌شده برای پرتاب ماهواره به فضا بسیار شبیه فناوری استفاده‌شده برای شلیک موشک‌های بالستیک بوده و برخلاف قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد است». در ادامه این بیانیه آمده است: «فرانسه از ایران می‌خواهد که فوراً همه فعالیت‌های مرتبط با توسعه موشک‌های بالستیکی را که دارای قابلیت حمل سلاح‌های هسته‌ای هستند، متوقف کند». وزارت امور خارجه فرانسه در بخش دیگری از این بیانیه مدعی شده است که برنامه‌های ایران برای توسعه موشک‌های بالستیک یک نگرانی جدی برای امنیت منطقه و جهان محسوب شده و منجر به بروز بی‌ثباتی و افزایش تنش‌ها در منطقه می‌شود. وزارت خارجه بریتانیا هم پرتاب ماهواره نور از سوی ایران را در تضاد با اساس‌نامه شورای امنیت خواند.

به گزارش ایلنا به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، یک سخنگوی وزارت خارجه بریتانیا دراین باره گفت: «گزارش‌ها مبنی بر ارسال ماهواره از سوی ایران که با استفاده از فناوری موشک‌های بالستیک انجام شده است، مایه نگرانی بسیار و در تضاد با قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل قرار دارد». او مدعی شد: «سازمان ملل از ایران خواسته که فعالیتی در راستای موشک‌های بالستیک و تسلیحات هسته‌ای انجام ندهد. ایران باید به این موضوع جامه عمل بپوشاند». این سخنگوی وزارت خارجه بریتانیا ادامه داد: «ما همراه با شرکای بین‌المللی‌مان نگرانی‌های بسیاری در این زمینه داریم و برنامه موشک‌های بالستیک ایران امنیت منطقه را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد».

اسرائیل هم محکوم کرد

اسرائیل نیز در این تقابل جدید با ایران به آمریکا پیوست و اقدام ایران را محکوم کرد. به نوشته روزنامه اسرائیلی اورشلیم‌پست، وزارت خارجه اسرائیل، پرتاب ماهواره نظامی نور به فضا را محکوم و در بیانیه‌ای اعلام کرد: «اقدام امروز ایران در پرتاب ماهواره به فضا فقط نمای خارجی توسعه مداوم تکنولوژی موشک‌های پیشرفته ایران است». در ادامه این بیانیه از «موشک‌های بالستیک بین‌قاره‌ای» و «موشک‌هایی که قابلیت حمل کلاهک‌های هسته‌ای را دارند» به‌عنوان موشک‌های پیشرفته ایران یاد شده است.

در ادامه بیانیه آمده است: «پرتاب امروز مغایر با قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و تعهدات پیشین ایران به جامعه بین‌المللی است». در انتها این وزارتخانه افزود: «اسرائیل از جامعه بین‌المللی می‌خواهد تا پرتاب اخیر را محکوم و تحریم‌های بیشتری را علیه نظام ایران وضع کند تا این کشور به اقدامات خطرناک خود ادامه ندهد».

روسیه: قطع‌نامه‌ای نقض شده

اما روسیه از حمایت از ایران وارد شد. سخنگوی وزارت خارجه روسیه با اشاره به پرتاب موفقیت‌آمیز ماهواره از سوی ایران گفت که این اقدام هیچ تناقضی با تصمیمات شورای امنیت سازمان ملل درباره موضوع برنامه هسته‌ای تهران ندارد. به گزارش ایلنا به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، ماریا زاخاروا با کنایه به ایالات متحده گفت: «این نخستین‌باری نیست که کشوری که بارها اساس‌نامه‌های سازمان ملل و قوانین بین‌المللی را زیر پا گذاشته، تلاش دارد با اتهام‌های بی‌اساس ایران را در شورای امنیت محکوم کند». سخنگوی وزارت خارجه روسیه دراین باره تصریح کرد: «قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای

شرق: شیوع گسترده یک همه‌گیری خطرناک در سراسر جهان هم تنها برای مدتی توانست تقابل‌های ایران و آمریکا و بحث‌های دیگر کشورها دراین باره را به تعویق بیندازد. ارسال ماهواره نظامی نور توسط سپاه پاسداران، ابتدا واکنش آمریکا را به همراه داشت که ایران را از جمله به لغو قطع‌نامه معروف ۲۲۳۱، تصویب‌شده پس از برجام متهم کرد. کمی بعد نیز آلمان، بریتانیا، اسرائیل و روسیه وارد میدان این بحث تازه شدند تا لااقل در عرصه این تقابل به نظر برسد اوضاع شبیه روزهای پیش از کروناست. جریان از اعلام خبر اعزام موفقیت‌آمیز ماهواره نور شروع شد که به‌عنوان نخستین ماهواره نظامی جمهوری اسلامی ایران، چهارشنبه ۳ اردیبهشت از ماهواره‌بر دومرحله‌ای قاصد از کویر مرکزی ایران و توسط سپاه پاسداران با موفقیت پرتاب شد و در مدار ۴۲۵ کیلومتری زمین قرار گرفت.

ایالات متحده: به شورای امنیت می‌بریم

در پی اعلام خبر ارسال موفقیت‌آمیز این ماهواره به فضا، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت این کشور قصد دارد پرونده پرتاب ماهواره نظامی نور توسط ایران را به شورای امنیت ببرد. به گزارش ایلنا، مورگان اورنگاس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در گفت‌وگو با «بی‌بی‌سی» گفت پرتاب این ماهواره از نظر ایالات متحده نقض قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد است. اورنگاس در ادامه افزود آمریکا از شورای امنیت خواهد خواست که درباره این پرتاب تحقیق کرده و اطمینان حاصل کند که اقداماتی که کشورها در سربیزی از قطع‌نامه‌های سازمان ملل انجام می‌دهند، برای آنها عواقبی خواهد داشت. جان هایتن، معاون رئیس ستاد مشترک نیروهای نظامی ارتش آمریکا نیز در نشست خبری با بیان اینکه به دلیل محرمانه‌بودن اطلاعات، به جزئیات بیشتری اشاره نمی‌کند، گفت ما تمامی پرتاب‌هایی را که از سطح زمین انجام می‌شود، با دقت رصد می‌کنیم. هایتن مدعی شد: «این پرتاب ماهواره‌ای بار دیگر بر این مسئله صحه می‌گذارد که ایران توانایی تهدید همسایه‌های خود و متحدان ما را دارد».

رئیس‌جمهور ایالات متحده نیز پس از وزارتخانه‌های دفاع و خارجه دولتش واکنش نشان داد. دونالد ترامپ، در نشست خبری‌ای که داشت، در پاسخ به سؤالی دراین باره، او مانند مقامات پتناگون گفت: «ما ایران را به دقت زیر نظر داریم». به گزارش ایسنا، او ادامه داد: «ما بیش از آنچه خود آنها بدانند، در موردشان می‌دانیم». پیش از او، سخنگوی وزارت دفاع آمریکا در نشستی دیگر به سؤالی مشابه پاسخ داده بود. رابرت لودویگ، در پاسخ به این سؤال گفت وزارت متبوعش برنامه‌های ایران را زیر نظر دارد. او افزود: «باجوداینکه تهران هنوز موشک‌های بالستیک بین‌قاره‌ای ندارد اما تمایلیش برای داشتن موازنه‌ای استراتژیک در برابر آمریکا محکم است منجر به آغاز تولید موشک‌های بالستیک بین‌قاره‌ای شود». وزیر خارجه آمریکا نیز در این زمینه به موضوع‌گیری پرداخت. مایک پمپئو، خواستار پاسخ‌گویی ایران درباره پرتاب ماهواره نور به مدار شد. او در نشستی خبری گفت: «از نظر من ایران باید برای این کارش پاسخ‌گو باشد». ارگانی که از نظر آمریکا تروریستی محسوب می‌شد، اقدام به پرتاب ماهواره به فضا کرده است». اشاره پمپئو به قراردادن نام سپاه ایران در فهرست سازمان‌های تروریستی از نظر دولت ایالات متحده است که سال گذشته اعلام شد. در همین رابطه، جان بولتون نیز وارد صحنه موضع‌گیری شد. مشاور امنیت ملی سابق دولت ترامپ که از مقامات دولت جورج دبلیو بوش، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا نیز بوده و به مواضع ضدایرانی خود شهره است، در توئیتر نوشت: «حرکت ایران برای پرتاب یک ماهواره نظامی تأیید می‌کند که ما هنوز به اندازه کافی فشار روی ایران اعمال نکرده‌ایم. بازدارندگی را احیا نکرده‌ایم و کرونا باعث محدودیت و توقف آنها نشده است. ایران می‌خواهد به موشک‌های قاره‌پیما که سلاح هسته‌ای با خود حمل می‌کند، برسد. ایران قابل اعتماد نیست».

در مواضع آمریکایی‌ها اقدام ایران در این زمینه با توجه به استفاده از موشک‌هایی که ماهواره را به فضا برده‌اند، در راستای نقض تعهدات و قوانین بین‌المللی مربوط به تولید موشکی است که ایران در مذاکرات پیشین پذیرفته است. هشدادهای مقامات ایالات متحده در این زمینه به متحدان خود از آنجا جدی شده که در پاییز جاری، در راستای توافقات حاصل از برجام، تحریم تسلیحات ایران برداشته می‌شود و ایران می‌تواند اقدام به خرید سلاح کند. مقامات آمریکا از سال گذشته به‌طور جدی در تلاش هستند با قانع‌کردن متحدان اروپایی و دیگر کشورها، توافقات انجام‌شده را بر هم بزنند با تصویب قطع‌نامه‌ها و توافقات جدیدی علیه ایران. مانع از رسیدن این ضرب‌الاجل شوند. پیش از این در موقعیت‌های مختلف نیز به‌ویژه وزیر خارجه آمریکا، سعی بر پاکسازی بر این موضع داشته؛ اگر چه تا اینجا کار در این زمینه توفیقی نداشته است.

البته اروپایی‌ها که در میانه این تقابل هستند و امضاکنندگان برجام نیز بوده‌اند، از مدت‌ها پیش مایل به مذاکره با ایران در راستای محدودکردن

رویداد

در پی تهدید دریایی ترامپ علیه ایران در خلیج فارس صورت گرفت

احضار سفیر سوئیس در تهران

● در ادامه چالش مقامات ایران و آمریکا در پی تقابل نیروهای ایالات متحده در خلیج فارس با نیروهای سپاه پاسداران، سفیر سوئیس در تهران به‌عنوان حافظ منافع ایالات متحده در ایران، به وزارت خارجه احضار شد. سخنگوی وزارت امور خارجه با اعلام این خبر گفت: «این احضار به دلیل اقدامات آیدایی و تحریک‌آمیز نیروهای آمریکایی در خلیج شارس است». سیدعباس موسوی روز پنجشنبه دراین باره گفت: «در این رابطه سفیر سوئیس در تهران به‌عنوان حافظ منافع آمریکا به وزارت امور خارجه فراخوانده شده و مراتب اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران نسبت به تهدیدات نیروهای آمریکایی از جمله حضور و اقدامات غیرقانونی و بی‌ثبات‌ساز ناوگان دریایی آن کشور در نزدیکی آب‌های شمالی خلیج فارس و سواحل ایران طی یادداشتی جهت انعکاس به مقامات آمریکایی به وی ابلاغ شد». سخنگوی وزارت امور خارجه ایران افزود: «در این یادداشت به دولت آمریکا ضرورت رعایت مقررات بین‌المللی ایمنی دریانوردی و آزادی کشتی‌رانی از سوی همه طرف‌ها یادآوری و هشدار داده شده است که جمهوری اسلامی ایران ضمن دفاع قدردمندانه از حقوق دریایی خود، در مقابل هرگونه تهدیدات و اقدامات غیرقانونی و متعوضانه در منطقه خلیج فارس و دریای عمان، پاسخ و واکنش مناسب نشان خواهد داد». سخنگوی دستگاه دیپلماسی در ادامه تصریح کرد: «جمهوری اسلامی ایران اظهارات تهدیدآمیز و تحریک‌کننده روز گذشته توسط رئیس‌جمهور آمریکا را محکوم کرده و به آقای ترامپ توصیه می‌کند در شرایط کنونی شیوع بیماری کرونا در منطقه و جهان بهتر است به‌جای ماجراجویی و فراقحلی، ناوگان نظامی خود را برای کمک به مهار و مدیریت این بیماری رو به گسترش که این کشور را به آلوده‌ترین کشور مبتلا به این بیماری در جهان تبدیل کرده است، در داخل آمریکا به کار گیرد».

اظهارات وزیر خارجه ایران در پی تویت رئیس‌جمهور آمریکا مطرح می‌شود که «من به نیروی دریایی ایالات متحده دستور داده‌ام به سمت همه قایق‌های ایرانی که قصد مزاحمت برای کشتی‌های ما را دارند، شلیک و آنها را نابود کنند». دیوید نورکوویست، معاون وزیر دفاع آمریکا، روز چهارشنبه با اشاره به تویت ترامپ توضیح داد: «رئیس‌جمهور امروز هشدار مهمی به ایرانیان داد. او تنها سعی داشت تأیید کند تمام کشتی‌های ما حق دفاع شخصی دارند. این پاسخ رئیس‌جمهور به رفتار بد ایرانیان است». اظهارات ترامپ در راستای بیانیه‌ای بود که هفته گذشته، نیروی دریایی آمریکا صادر کرد و در آن مدعی شد شناورهای نظامی ایران با نزدیک‌شدن به ناوهای آمریکایی در خلیج فارس و مانورهای «خطرناک و تحریک‌کننده» برای آنها ایجاد مزاحمت کرده‌اند. نیروی دریایی سپاه پاسداران در اطلاعیه‌ای دراین باره روایت آمریکا از رویارویی شناورهای سپاه با ناوهای آمریکایی را روایتی «نادرست و هدفمند» خواند که «دلالت بر علاقه‌مندی آمریکایی‌ها به روایت هالیوودی از اتفاقات دارد».

خبر

عباس عراقچی:

مقابله با کرونا نیازمند یک اقدام جهانی و دسته‌جمعی است

● ایسنا؛ معاون سیاسی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگوی تلفنی با آقای فاندربلاس، مدیر سیاسی وزارت خارجه هلند، موضوعات مختلف روابط دو جانبه و بین‌المللی را مورد گفت‌وگو و تبادل‌نظر قرار داد. به گزارش ایسنا، سیدعباس عراقچی در این گفت‌وگوی تلفنی اظهار کرد: ویروس کرونا امروز نه‌تنها در ایران، بلکه تقریباً در تمام کشورها شیوع پیدا کرده و مقابله با آن نیازمند یک تلاش جدی و حرکت دسته‌جمعی است.وی افزود: امروز ایران در کنار مقابله با این ویروس با تحریم‌های غیرقانونی و غیرانسانی آمریکا نیز روبه‌روست و این فشار بر مردم ایران را دوچندان می‌کند. این حق مردم ایران است که برای مبارزه با این بیماری و مقابله با تبعات اقتصادی آن، به منابع مالی خود دسترسی داشته باشند.عراقچی تأکید کرد: تحریم‌های یک‌جانبه و ظالمانه آمریکا علیه ایران، نقض آشکار قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است و آمریکا از این جهت باید پاسخ‌گوی جامعه بین‌الملل باشد.مقام هلندی نیز در این گفت‌وگو ضمن ابراز همدردی با مردم ایران، مقابله با بیماری کرونا را یک وظیفه جهانی دانست.وی بر پایدنی کشورش بر چندجانبه‌گرایی در عرصه جهانی و کمک به نهادهای بین‌المللی برای تأمین سلامت و بهداشت تأکید کرد و افزود: هلند همچنان از برجام و سازوکارهای مرتبط با آن حمایت می‌کند.

ادامه از صفحه ۳

استراتژی بازدارندگی

● در وضعیت کنونی مناسبات بین‌المللی، برای کنش‌های راهبردی سیاست خارجی توسعه‌گرا برای خارج‌کردن کشور از بحران خطرناک انزوای اقتصادی کنونی، فهرستی به شرح ذیل می‌توان پیشنهاد کرد: «فعال‌کردن دیپلماسی کشور در تعامل مقتدرانه با کشورهای جهان به‌ویژه با بهره‌گیری دیپلماتیک از قدرت و نفوذ منطقه‌ای ایران و مدیریت تحولات منطقه‌ای، البته با حذف دخالت غیرمربطان در دیپلماسی.

● فعال‌کردن سازمان‌های بین‌المللی برای اعمال فشار به آمریکا برای لغو تحریم‌های ایران، به‌ویژه با توجه به مواضع دبیر کل سازمان ملل و دیگر شخصیت‌های معتبر بین‌المللی در دفاع از ضرورت لغو تحریم‌های ایران در بحران کرونا

● فعال‌کردن کشورهای میانی علاقه‌مند به حل مناقشات ایران و آمریکا در جهت کشاندن آمریکا به موضع منطقی‌تر و متعادل‌تر با توجه به شرایط جهانی ناشی از بحران کرونا که تحقق این انعطاف و تدبیر را برای طرفین مناقشه عملی‌تر کرده است.

● فعال‌کردن جریان‌های داخلی آمریکا برای اعمال فشار به دولت ترامپ برای اصلاح مواضعش نسبت به ایران به‌ویژه با توجه به بحران جهانی کرونا.

● توجه به تحولات احتمالی ناشی از انتخابات ریاست‌جمهوری سال جاری آمریکا و در عین حال از دست‌نزدادن فرصت خروج از تله تحریم‌های آمریکا به تصور ثمربخشی احتمالی انتخابات آمریکا.

● دنبال‌کردن دیپلماسی فعال با کشورهای امضاکننده برجام برای فعال‌کردن رویه‌های تسهیل‌کننده مناسبات اقتصادی ایران با توجه به انعطاف‌های غیررسمی آمریکا برای کاهش تحریم‌های بانکی ایران بر سر غذا و دارو در جهت پایان‌دادن به تحریم‌های همه جانبه ایران توسط این کشورها.

● کمک‌گرفتن از ظرفیت ایرانیان مقیم خارج و ایرانیان دولتی برای کشاندن سایر کشورها و کمپانی‌های بین‌المللی به سوی همکاری اقتصادی با ایران و یافتن راهکارهای مؤثر تحقق این امر.

۳۰مین سال انتشار ماهنامه ریزپاردازنده

شماره ۲۷۳ منتشر شد:

● اَبَر همکاری، دولت نامرئی،

جهان بی‌رهبر

● بازی تنازع بقا، ایمنی گله‌ای،

روی کرد آنارشیستی برای مقابله با کووید-۱۹

● اَبَر همکاران، اَبَر نا همکاران، و کمونیسم شهر هوشمند اشرافی

● شبکه‌های اجتماعی و جنبش‌های بی‌رهبر

● آنارشیسم و شبکه‌های اجتماعی

● پی‌دِافِ آفرین شماره‌ها را از وبگاه www.rizpardazandeh.com

یا کانال تلگرام @rizpardazandeh دریافت کنید.